

L'ESPURNA

Segona Epoca. Any II. Núm. 136.

Girona, dissabte, 24 d'abril de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

EL CAMI DRETURER G U I O

La filosofia llibertària ha estat sotmesa a la prova d'una revolució. I ha ocorregut —no podia ésser d'altra manera— que ha estat més fort l'amor a la causa de l'emancipació proletària que no pas unes concepcions teòriques que, en passar per l'enclusa de la realitat, han hagut d'adaptar-se a les necessitats quotidianes de la defensa dels interessos de la classe obrera.

L'anarquisme ha estat sempre enemic de les formes estatals. També ho és el comunisme, amb la diferència, però, que aquest ha comprès sempre la missió netament de classe que realitza l'Estat.

"Jo m'imagino —escriu Sebastià Faure, vell teòric anarquista— la revolució realitzada: l'autoritat feta pols; es tracta ara de viure en llibertat. Hem destruït; ens cal reconstruir. Què farem? No podem pensar a recórrer a la força, a la violència, a l'apremi, formes diverses de l'autoritat; a la dolçor, a la persuasió, a la raó, formes múltiples de la llibertat."

Uns mesos de guerra civil a les terres d'Ibèria han convençut abundantment als companys llibertaris que les formes idil·liques elaborades en les hores quietes i serenes de les nits dels idealistes, tenen una ben migrada utilitat davant d'una tan profunda convulsió social com és una revolució.

El socialisme científic ens dona una visió neta i contundent del què és, com és i per què és l'Estat. L'Estat és producte i manifestació dels antagonismes irreconciliables de classe. En cada moment de la Història l'Estat ha constituït una forma particular d'organització de la força, l'organització de la violència per a sotmetre a una altra classe. Ara bé: en parlar de l'Estat cal no ometre un detall fonamental. Cal dir de quin Estat hom parla. Estat burgès o Estat proletari. Poder proletari o Poder burgès.

Tot poder és l'organització de la violència i tot Estat és un instrument d'opressió. L'Estat proletari és, quin dubte hi ha, un mitjà d'opressió. Però d'opressió contra el capitalisme, contra la classe burgesa. Conté tot un sistema de repressàlies, però dirigides contra la classe enemiga: la burgesia.

En un Congrés del partit comunista rus, Lenin informava així: "Les diferències de classe no s'esborren pas amb un cop de ploma. La burgesia no desapareix pas, com a classe, per l'únic fet d'haver perdut el poder. El proletariat, en tant que força motriu revolucionària, té el deure de sostenir-se, en la seva qualitat de classe, com a dirigent fins que hagi transformat les altres classes a la seva imatge. Aleshores —però tan sols aleshores— el proletariat dissol la seva organització governamental i l'Estat mor."

L'anarquisme ibèric, —que juga un paper tan important en la guerra contra el feixisme— no s'ha després encara de tot el llast de la confusió llibertària sobre el concepte d'Estat. Els companys de la C.N.T. col·laboren avui en governs de coalició compostos per representants obrers i representants burgesos. Fins a cert punt això pot tenir una explicació, pot respondre des del seu punt de vista a imperatius de la lluita antifeixista. El que és de totes passades inadmissible és que una organització revolucionària de la classe obrera presti la seva col·laboració a l'obra de refermament del règim burgès, encara que sigui sota la forma llampant de República democràtica i parlamentària. I cal dir que no s'en treurà res de dir a les tribunes i des dels diaris que s'està fent la revolució. Mentre els òrgans de poder i les institucions governamentals no tinguin ben definida i perfilada la figura del proletariat revolucionari, les collectivitzacions i les expropiacions sern lletra morta.

Per a nosaltres, el camí dreturer és el que condueix al proletariat vers el poder absolut, per tal que creï a imatge i semblança seva els òrgans coercitius i de defensa que necessiti, garantia única de la revolució socialista.

CRÓNICA DIÀRIA per JOAN QUER

El sentit de la guerra que fem

És completament debades que ningú s'entesti en voler adulejar el sentit vertader de la guerra que els obrers i la pagesia pobre fa contra la tirania feixista. Hi hem insistit repetides vegades. La guerra civil que està ensangonant el nostre sòl, és una guerra revolucionària de la classe treballadora contra el capitalisme i les altres forces reaccionàries, en llur fase violenta: el feixisme.

Els interessats en voler fer creure que lluitem per la independència de la pàtria, per la reconquesta de la República de-

mocràtica, per la bandera tricolor, per la causa del poble "antifeixista", es troben cada dia amb proves ben eloqüents que desmenteixen llurs afirmacions.

Un dia són camarades estrangers que han vingut a lluitar als nostres rengles per la revolució socialista. Un altre dia són els pobres soldats de les divisions italianes que es neguen a lluitar contra els obrers i els camperols ibèrics. Més tard, els complots descoberts contra la tirania franquista.

El que té, però, una eloqüència convincent són les desercions

d'ambdós bàndols. Els que deserten dels nostres rengles i els que deserten dels rengles feixistes. Perquè també en el nostre camp hi ha desercions. No tantes, de bon troç, com de la banda dels feixistes, per tal com la gran majoria dels nostres combatents procedeixen de les milícies voluntàries; milícies nodrides en gran part per les organitzacions revolucionàries de la classe treballadora.

Els nostres germans que han tingut la desgràcia de veure dominada la seva comarca per les allaus del feix cerquen la primera oportunitat per a poder passar-se a les nostres línies, sense parar esment en els riscos que hauran de córrer.

Al sector d'Andújar s'ha passat als nostres rengles una companyia completa d'un Regiment d'Infanteria rebel, amb tot l'armament i amb els sergents i caporals. A més a més, s'hi agregaren trenta dos soldats d'altres, pertanyents a distintes unitats. Un camarada arribat del front d'Aragó m'explica el cas d'alguns subjectes del "Ejército Popular" i de l'Escola Popular de Guerra que han deixat les nostres trinxeres per a anar a la dels feixistes. Aquests desertors, per regla general, solen ésser sempre fills de casa bona.

És natural. En aquesta guerra, a més de la disputa de determinades formes polítiques, s'hi discuteix una cosa tant important com és la possessió d'un troç de pa i d'una vessana de terra. El desenllaç de la guerra ens ha de dir a qui hauran de pertanyer els camps i les fàbriques: si a la minoria de paràsits explotadors o als productors explotats, que són la gran majoria. Per totes aquestes coses i moltes d'altres, el P. O. U. M. vol que el nostre Exèrcit sigui l'Exèrcit roig de la revolució.

El primer de maig en les escoles

La inspecció de Primera Ensenyança, per disposició del Ministeri d'Instrucció pública, del govern central, ha lliurat als mestres el programa que seguirà la festa del 1.er de Maig, en les escoles.

Himne de Riego. Recitació. Explicació als nens del significat de la nostra lluita, comparant-la amb la passada guerra de la Independència. Música, etcètera. Per compromís, s'esmenta el cant de la Internacional. Seguidament, però, les notes de l'himne oficial de la República burgesa, finiran l'acte i ofegaran l'emoció de l'himne proletari. Perquè els grans hauran pogut observar que l'infant, sobretot el petit proletari, entona amb sentiment el cant revolucionari. Sembla que penetra al fons tantes vegades expressat pels treballadors de la terra tota. És que, en certa manera, ell és conscient de la misèria que el volta.

Però la tragèdia de la llar obrera no la tindrà en compte l'escola. No recullirà el plany dels pares treballadors, ni tan solament el plany dels fills. Ni les seves ansies ni els seus anhels. No forjarà la societat justa i humana, que aquell somnia. No, perquè per això, caldria que avui propugnés l'esperit de l'himne revolucionari. Per això, no fóra adient l'explicació de la guerra que haurà de donar-se a la mainada. Ni es parlaria ja de guerra de Independència nacional, ni l'himne de Riego s'entonaria a l'escola.

El ministre d'Instrucció Pública ha dit clarament que NO. Així ha fet traïció als seus deures de comunista.

No tem el retret de la generació que puja?

El proletariat, no sabrà desemmascarar-lo?

GRACIETA

ŀra i sempre per la Revolució Socialista.

Fragments LLETRES DEL FRONT

Tierz és encara més petit, més brut i més jangós que Siétamo. Els feixistes sublevats a Osca s'apoderaren d'aquest poblet, com de tants altres d'aquest país. Detingueren a aquells que els semblà. Els més joves, els més decidits, els menys rastres. Aquells que llegien els diaris, que no es venien el vot, que no baixaven la vista quan passava el propietari, quan passava l'administrador. Els homes prou volien sublevar-se. Però amb què...? Amb els punys no podia pas ésser. Els feixistes estaven armats. Els homes tingueren que mossegar-se els llavis, fins a fer-se sang. S'adonaren que tot allò, si prosperava, acabaria estrentant-los una mica més el coll.

Però aviat els triomfadors començaren a neguitejar-se. Les coses no els havien sortit pas tant bé com es creien. Dominaven, certament, a molts punts. Però els centres vitals del país se'ls havien escapat de les mans. I ara què passaria...?

Els homes de Tierz començaren a aixecar l'orella. Arribaren els rúinors. Els rojos estaven a Barbastro. Els rojos avançaven cap a Siétamo. Els rojos eren ja a Siétamo i seguien avançant. Com per encant; els joves feixistes desaparegueren de Tierz. I les forces obreres hi entraren triomfalment, després de vèncer la resistència dels criminals.

La gent estava tancada a les cases. Hi havia una estranya impressió d'ansietat a l'ambient. Tierz havia viscut anys i anys sense pena ni glòria. La més petita incidència de veïnat, provocava uns enraonaments i uns comentaris que s'arrossegaven setmanes i més setmanes en les llargues vetlles de l'hivern. I ara, de sobte, Tierz es trobava al mig del capgirament més immens que havia conegut el país. La gent va perdre l'alè, va perdre literalment el món de vista...

"Los rojos". "Han llegado los rojos". Què passaria...? La grapa dels segles volia arrapar encara l'ànima d'aquella gent. Què passaria...? Què deixaria de passar?

Tanmateix, no costà gaire de trencar el glaç. El primer a decidir-se sembla que fou el pregoner. Sortí al carrer. Poca estona després el so estrident de la corneta, vibrava per les cantonades de Tierz. "Todos los mozos del pueblo se presentarán con picos y palas..." D'això a la confraternització absoluta entre el poble i els nostres milicians, només hi havia un pas. Un pas que costà escassos minuts per a dur-lo a terme. "Vivan los milicianos rojos". "Mueran los fascistas". Així es formalitzà una convivència que ja llargs dies que dura.

ALTRA VOLTA...

Tres avions facciosos sobre la Costa Catalana
Comunicat de guerra facilitat per la Comissaria de Defensa de les Comarques gironines:

A les 6'30 d'aquesta matinada, damunt Porbou i Culera, s'han presentat dos trimotors facciosos escortats per un caça.

Han llençat vint bombes, sense causar danys ni víctimes. Tres de les bombes no han fet explosió. Comesa aquesta criminal i covarda agressió els avions feixistes s'han internat mar endins en direcció a Mallorca.

Un tràgic balanç

El canoneig d'ahir sobre Madrid causà 11 morts i 72 ferits

serveis del mateix hi intervenien les religioses, aprofitant aquesta avinentesa per a demanar a tots els Partits i Organitzacions antifeixistes que quan observin alguna deficiència de qualsevol ordre en l'expressat Establiment, ho comuniquin amb la seguretat de què immediatament serà subsanada.

Teatre Municipal

Avui nit. El juguet còmic en 3 actes.

El orgullo de Alcabete

Demà dia 25, Tarde, a las 5 Sainet en 3 actes,

Las doce en punto

Nit, a les 10.

La comedia de enredo, en tres actes.

¿Que da usted por el conde?

ESPORTIVES

FUTBOL

Girona - Castelló

Demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda jugaran al nostre Estadi Municipal, corresponent al torneig de Lliga «Catalunya-València» els primers equips complets del «Girona F. C.» i l'«Atlético Club» de Castelló, en el que destaquen algunes individualitats com són el seu porter Marsà i el seu davanter-centre Hernández.

L'equip gironí serà Florença (F.), Farrò, Torredelot, Tries, Gómez, Madern, Lluc, Trujillo, Bramón, Guillermo i Parera.

***

El Girona (B) a Baix Montseny

El mateix dia l'equip (B) del Girona F. C. es traslladarà amb autocar al poble de Baix Montseny (abans St. Celoni), per tal de jugar un encontre amistós amb el titular d'aquella població.

L'equip que el Girona desplaçarà serà: Rustullet, Baiges, Caritg, Dalmau, Privat, Campa, Garcia, Torres, Babot, Jordà, Ponsdomènch. Suplent Sanxo.

La sortida serà a la 1 de la plaça d'Independència. Anirà com a delegat el company Oliva.

Còrner

Pels guàrdies urbans, Baldomer Fortià i Juli Villar, ha sigut foragitada una caravana de gitanos que s'havia instal·lat davant de l'Estació de Guixols.

El guàrdia urbà Josep Gasull fa a mans de l'Alcaldia una clau trobada a la via pública.

En Jaume Masó Cornells, conserge del Dispensari Municipal, un carnet de la secció de construcció C.N.T. a nom de Joan Gol, del poble d'Ossor.

En Ramon Gimbernat, del carrer de Ciutadans, n.º 18, un rebut a nom de la vídua Puet i fills de Figueres, lo que es lliurarà tot al qui acrediti que li pertany.

Conselleria de Einnances

S'avis a tots els ciutadans que estiguin en possessió de la tarja vermella de racionament del pa i que havent formulat reclamació en les oficines corresponents per resi-

BARCELONA

Comunicat oficial del front d'Aragó

Barcelona (2 tarda). — Lleugers tiroteigs d'artilleria als distints sectors del front sense conseqüències.

L'aviació enemiga ha efectuat un bombardeig sobre les posicions del Carrascal, nord de la carretera d'Osca sense conseqüències.

Les forces de la Divisió Jubert en efectuar una descoberta foren atacades per un grup facciós més nombrós que tractà de tallar-los la retirada. Les nostres forces després de fer fugir a l'enemic hnn retornat a llurs bases sense novetat.

S'han presentat a les nostres línies, procedents de l'evacuació de Belchite 2 homes, quatre dones i 6 nens.

Telegrames de Companys

Barcelona (2 tarda). — El senyor Companys, avui, amb motiu de l'aniversari de l'execució dels comuns de Castella Padilla, Bravo i Maldonado, ha enviat telegrames d'adhesió i vots per a una pròxima victòria al general Miaja, de Madrid; al President del Consell de Ministres, de València i al president Aguirre, de Bilbao.

El «Diari oficial» d'avui Generalitat

Barcelona (2 tarda). — En la seva edició d'avui el «Diari Oficial de la Generalitat» publica els següents decrets:

Destinant 454.000 ptes. al departament d'Agricultura.

Destinant 63.100.000 ptes. a Defensa per a cobrir les obligacions que s'esmenten.

Destinant 500.000 ptes. a disposició de Seguretat Interior per a pagar les despeses per la dissolta Junta de Seguretat Interior.

Cultura. Acceptant les donacions de cases per a instal·lar-hi escoles d'ensenyament primari, dels ajuntaments

dir en casa situada en termes municipals colindants al de Girona, poden passar per les oficines de la Vivenda (Secció Reclamacions), on amb la presentació o exhibició de la cèdula del cap de casa corresponent a l'exercici del 1936, o qualsevulla altre document que acrediti la seva condició, se'ls lliurarà la certificació per virtut de la qual podran obtenir per al primer mes de maig els tiquets de racionament del pa.

A l'objecte d'evitar aglomeracions, es prega passin per les indicades oficines quan abans millor.

Girona 22 abril 1937. — El Conseller municipal de Finances, Jaume Verdaguer.

El Conseller de Defensa, Francesc Igleas i el comissari d'Ordre Públic company Amadeu Oliva, s'han traslladat aquest matí a Port-Bou i Culèra, per a fer-se càrrec dels desperfectes ocasionats avui per dos trimotors facciosos sobre les esmentades poblacions.

de Roses del Llobregat, Figueres i d'Igualada.

Segregació del barri d'Esclanya del poble de Bagur per a ésser agregat a l'ajuntament de Palafrugell.

MADRID

Els rebels del Jarama inicien un atac que acaba retrocedint i deixaren nombrosos cadavers damunt el terreny

La major activitat en la jornada d'avui s'ha observat al front del Jarama, on els rebels, precedits d'algunes màquines de guerra, han atacat les nostres posicions dels sectors de La Maranyosa, Morata de Tajuna i Perales del Río.

Els atacs duraren bastant de temps. Un d'ells es perllongà gairebé dues hores.

L'exèrcit popular parapetat àmpliament en els accidents del terreny, puix que s'havia desplegat per tal de contraatacar, aguantà amb heroisme l'allau. Després, i també protegits per tancs i carros de combat, contraatacà amb inusitada violència, la qual cosa féu recular desordenadament els rebels, que es refugiaren a les trinxeres d'on havien sortit.

Els facciosos deixaren al camp de batalla nombrosos cadavers i ferits, així com també bastant material de guerra.

Poc després, els soldats de la República, recolliren les armes i les municions abandonades, entre les quals figuraven gran nombre de metralladores.

L'enemic ha de replegar-se al sector de Cuelgamuros

També ha continuat el canoneig a les províncies de Guadalajara i Avila, on no hi ha hagut cap moviment de forces. S'ha registrat bastant tiroteig de fusell, metralladora i morter, de trinxera a trinxera.

A la posició de La Atalaya, sector d'El Escorial, les nostres forces han batut amb gran duresa reductes facciosos, i han causat bastantes baixes als ebels, els quals hagueren de replegar-se, seriosament crebantats, pel sector de Cuelgamuros.

També hi hagué intens canoneig damunt Las Navas del Marqués. Continua la pressió de les forces republicanes, que amb èxit realitzen diàries operacions preparatòries d'altres de major envergadura.

Un balanç tràgic

Madrid (4 tarda). — El nombre de víctimes que causà el criminal canoneig de Madrid s'eleva a 11 morts i 72 ferits.

Atac refusat

Madrid (4 tarda). — Les forces faccioses han intentat atacar-nos per sorpresa als sectors de la Maranyosa, Tajuna i Pedralbes del Río, sense re-

Generalitat

Barcelona (2 tarda). — El president ha rebut aquest matí al seu despatx oficial diverses visites. A la sortida no ha fet cap manifestació als periodistes.

A la Secretaria particular continuen rebent-se donatius per a la compra d'armament i per a necessitats de guerra.

de 1.075 tones, amb 6 canons de de 120.

I finalment, les naus «Barletta» i «Adriático».

Bilbao (4 tarda). — Durant tot el dia d'ahir i aquesta nit hi ha hagut calma als fronts bascos, solament trencada per duels d'artilleria al sector d'Elgueta.

L'aviació facciosa féu acte de presència per dues vegades sobre els voltants de Bilbao sense conseqüències ja que totes dues vegades els canons antiaeris posaren en fuga als aparells rebels.

Ciudadà pensa que la Creu Roja compte amb un nombre d'homes ja respectable per un cas de bombardeig, no però, amb prou material sanitari. Porta el teu donatiu per modest que sigui.

ESTRANGER

Schuschnigg de retorn

Viena (4 tarda). — Herr Schuschnigg ha retornat aquest matí de Venècia.

Ha aterrat a les 9'30 a l'aeròdrom de Viena.

Vuit cents vaguistes a Londres

Londres (4 tarda). — Avui s'han declarat en vaga 800 empleats dels autobusos.

Després de l'atac de tres vaixells anglesos

Londres (4 tarda). — La premsa avui comenta l'atac de què foren víctimes els tres mercants que transportaven queviures a Bilbao i diuen que el creuer facciós «Cervera» hagué d'allunyar-se davant la presència del vaixell de guerra anglès «Hood».

Alguns diaris censuren l'actitud del govern davant els fets d'Espanya, però estan joiosos de què no hagi ocorregut cap desgràcia als esmentats vaixells. Tot ocorregué — diuen — d'acord amb la política del govern. Els vapors no foren escortats pel cuirassat «Hood» sinó que foren vigilats i defensats.

El control en marxa

Gibraltar (4 tarda). — L'encarregat de la controlació dels vaixells que passin per l'estret ha registrat el vaixell britànic «Maria Lewin».

El capità del vaixell que amablement invitat per l'oficial del control ha baixat a terra i ha manifestat que procedia de les costes del Nord d'Espanya i que es dirigia al port d'Alacant.

Ha estat creada una nova Junta facciosa

París (4 tarda). — Comuniquen de Salamanca que el partit suara organitzat «F.E.T.J.O.N.S.» procedent de la fusió dels Falangistes amb els Tradicionalistes ha quedat format amb la Junta següent:

President, Manuel Hedilla, i components Domingo Arévalo, José Miranda i Pedro González Bueno.

llegiu L'ESPURNA.

Vèncer al front.
Vèncer a la re-
raguarda.

L'ESPURNA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Guanyar la guer-
ra i fer la revo-
lució

COMARCALS

La Bisbal

Tenim interès que tothom coneixi el concepte que tenen els homes d'«Esquerra», de la revolució que a costa de molta sang la classe treballadora vol portar fins a la fi, passant per damunt de tots els obstacles i impediments que hi posen els seus enemics.

Per això, publiquem una part de l'acta de la primera sessió presidida per En Josep Molla Aliu amb data del 6 d'agost quan estàvem amb la més gran efervescència revolucionària.

L'acta diu així:

«La Presidència saluda els senyors consellers en aquesta primera sessió presidida íntegrament per ell, i seguidament dona compte de l'estat d'inquietud dels ciutadans i de les queixes que se li han adreçat en aquest sentit. Continua dient que ha rebut queixes d'haver-se efectuat detencions de ciutadans sense coneixement de l'Al-

caldia, com així mateix violacions domiciliàries, en les quals individus que porten a terme el registre, sense intervenció de les autoritats legítimes, s'apoderen d'objectes de propietat particular, contravenint les ordres de les autoritats superiors. Protesta enèrgicament de tals extralimitacions bo i lamentant que la situació de desampar en què es troba no li permeti tallar en flor aquests abusos.. Anuncia que alguns objectes de propietat privada sotrets als propietaris llurs, són a poder de l'Ajuntament a disposició dels mateixos, i demana la col·laboració als senyors consellers per tal de sortir de les actuals circumstàncies amb el menys dany possible per a la nostra ciutat. Acaba fent constar l'interès i esperit de sacrifici dels representants d'«Esquerra Republicana de Catalunya» dins el Comitè, els quals,

desbordats tot hora, han treballat intensament per evitar la repetició i acreixement d'actes lamentables que cap persona lliberal pot aplaudir i sí ha de repudiar».

Desempar... Actes lamentables... desbordats... etc., etc.

B. C.

Documents que han de conèixer tots els militants i simpatitzants del P.O.U.M.

RESOLUCIONES DEL PLENO DEL COMITE CENTRAL AMPLIADO

30 cèntims

LA POLITICA MILITAR DEL P.O.U.M.

30 cèntims

EDITORIAL MARXISTA Baños Nuevos, 16 Barcelona

Telèfons del P. O. U. M.:

Redacció de L'ESPURNA, P. O. U. M i J.C.I., 288

Club Esportiu Proletari, 561

Caserna Lenin: 122

INCONSCIENTS

Amb el títol d'«Emboscades», el nostre diari publicava un article referent a l'entrada de certes senyoretas a L'Hospital Civil, que em cridà l'atenció.

Vertaderament la contre-revolució avança, deixant sentir els seus efectes, el reformisme amb la seva careta d'antifeixista i la seva diplomàcia obrí el pas poc a poc tots els elements que eliminà la revolució per indesitjables.

El cas ha despertat cert malestar, entre les companyes infermeres de l'Hospital. No hi ha dret—comentaven les més concients—no hi ha dret admetre-les ací. Solament per fer justícia hom ho hauria de privar, ademés, si tenen cultura, els fa falta disposició pel càrrec.

Es hora que les companyes infermeres es donguin compte de certes coses.

Es trist que moltes de les que ocupen amb tanta satisfacció el càrrec que els ha donat la revolució, visquin amb tanta inconsciència.

La major part d'elles, si no fos que tenen germans, companys, part interessada, al front, ni tan sols es donarien compte que hi ha guerra.

Absortes per complert amb el treball, viuen lluny de la realitat.

Què m'importa la revolució?—assegurava una infeliç. La política és pels homes. No sap encara la pobre, que el càrrec que és retribuït amb tant orgull l'hi ha donat la revolució i per tant hi té un deute?

Dies enrera unes companyes propagandistes, acudiren molt zeloses a buscar firmes pel Front de Dones Antifeixistes, per cert n'obtingueren algunes, totes les que, firmaren ho feren sense demanar cap explicació.

Si és sols una firma exclamaven no vol dir res; ara que si ens dema-

nessin diners llavors fóra altra cosa.

Això demostra la incapacitat de la majoria de companyes, i el menyspreu amb que tenen actualment, dels problemes que té plantejats el proletariat al nostre sòl.

Les que firmaren deuen ésser forçosament antifeixistes, però si tots els elements són com aquets que conquistaren tant fàcilment la seva Aliança serà un model de coqueteria i no de revolució.

Desperteu-vos companyes que encara conserveu l'esperit de pretenció i tonteria; desperteu-vos i no segelleu cap signatura sense abans copsar bé el seu contingut; així contribuïreu a barrar el pas al reformisme, adelantant però per la vostra emancipació, dintre el moviment revolucionari obrer.

Avui us han posat al costat antigues mestresses vostres, demà posaran al vostre lloc, les que la revolució va treure.

El reformisme apunta contra nosaltres: si la revolució no s'activa, el triomf del proletariat serà impossible.

Natatcha

El Mítig d'ahir al Teatre «Jardí» de Figueres Els discursos de Pallach, Martí i Nin foren aclamats entusiàsticament pels obrers i camperols empordanesos

A honor dels companys de la centúria «Rosa de Luxemburg», que ocupaven la presidència, es celebrà, ahir, l'anunciat mítig del P.O.U.M. a la capital de l'Alt Empordà.

Acudí una enorme gentada.

De les llotges superiors, destacaven banderes de les seccions d'Armentera, Lladó, L'Escala, Port-Bou, Llançà, etc.

Féu la presentació el company Carreres de la Secció Local del P.O.U.M.

A continuació, féu ús de la paraula el company Pallach, en nom de la J.C.I. Fustigà, durament, els que ataquen amb tan barroera injustícia els

nostres milicians d'Aragó. Parla de la qüestió internacional, dient que la nostra posició era ni al costat dels imperialismes farts ni al costat dels imperialismes famolencs.

Martí, de Girona, començà fent una comparació de l'ofensiva calumniosa que plana damunt nostre amb la soferta per Lenin i els bolxevics, l'any 1914 i el juliol del 1917.

Crítica el Comitè de Londres, qualificant-lo de Front Únic contra la Revolució Espanyola.

Explicà el concepte de transigència i el risc que corren de caure en capitulació vergonyosa.

(Segueix a la pàgina 2)

Fulletó de L'Espurna 67 - El Taló de Ferro

amb una terrible campanya de premsa, amb articles de fons llarguissims prenyats d'insults i d'al·lusions a la seva devallada mental. L'Ernest va dir-nos que aquesta tàctica de la premsa capitalista no era cap cosa nova; hi havia la costum d'enviar els reporters a totes les reunions socialistes amb la consigna d'alterar i desfigurar el que s'hi digués, amb l'objecte d'esporguir la classe mitja i desviar-la de tota aproximació possible amb el proletariat. Ernest va insistir molt per a que el pare abandonés la lluita i s'escabullís.

No obstant la premsa socialista va recollir el guant, i tota la classe obrera que llegia els diaris va assabentar-se de que el llibre havia estat retirat de la circulació; però aquesta informació no anà més enllà de la classe treballadora. Tot seguit una gran casa d'edicions socialistes, «La Crida per a la Raó», va concloure un conveni amb el pare per a publicar-li la seva obra. Ell

s'entusiasmà, però l'Ernest va inquietar-se'n.

—Us asseguro que ens trobem a ran d'un precipici, ens repetia. Al nostre entorn s'estan tramant coses terribles i secretes. Només podem endevinar-les. Llur naturalesa ens és desconeguda, però llur existència és certíssima. Tota la textura de la societat n'està que tremola. No em demanessiu de que es tracta, que jo mateix no en sé res. Però en aquest estat actual de líquefacció, quelcom prendrà forma, quelcom s'està cristal·litzant. La supressió del vostre llibre és un precipitat. Quants més n'hi deu haver de suprimits? Ho ignorem i no podem esbrinar-ho! Estem completament a les fosques. Des d'ara ja podeu donar per segur que ens seran suprimides la premsa i les cases editorials socialistes. Ho crec imminent. Ens escanyaran.

Ernest copsava millor que la resta dels socialistes el pols dels esdeveniments, car, encara no havien transcorregut dos dies que ja el primer atac fou iniciat. «La Cri-

da per a la Raó» era un setmanari proletarià, que ordinàriament tirava uns set-cents cinquanta mil exemplars. Demés publicava amb freqüència números especials: a dos i a cinc milions d'exemplars, pagats i distribuïts pel petit exèrcit de treballadors que voluntàriament s'havien agrupat a l'entorn de «La Crida». El primer cop fou portat contra aquestes edicions, i fou tremebund cop de mall. L'administració de Correus va decidir, per una disposició del tot arbitrària, que aquells números no podien assimilar-se a la publicació corrent del diari, i, amb aquest pretext, va refusar llur admissió en els trens correus.

Una setmana després, el ministeri de Correus va decretar que el diari era sedició i el va suprimir-li definitivament el dret al transport. Era un atac terrible contra la propaganda socialista. «La Crida» va trobar-se en una situació desesperada. Va imaginar de recórrer a les Companyies dels trens expressos, però aquestes refusaren tot ajut. Era el cop de gràcia; no del tot per

això: «La Crida» comptava continuar encara l'empresa de les edicions. Vint mil exemplars del llibre del meu pare s'estaven relligant i n'hi havia d'altres en premsa. Una nit, sense que res ho pogués fer preveure, va manar un brètols va surgir no se sap d'on; fent voleiar una bandera americana i cantant cançons patriòtiques, varen incendiar els immensos tallers de la impremta de «La Crida», que varen quedar totalment destruïts.

Es dona el cas de que la vila de Girard (Kansas), era una localitat tranquil·la, on mai s'hi havia produït ni el més lleu disturbio obrer. «La Crida» pagava als seus assalariats la tarifa sindical. De fet, constituïa l'armacó de la vila, car hi trobaven empleu uns quants centenars d'homes i dones. Aquella turba tumultuosa no era gent de Girard. Semblava que els perturbadors haguessin sortit de sota terra i s'hi haguessin tornat a ficar un cop llur feina enllestida. Ernest veia que tot aquell assumpte tenia un caire dels més sinistres.